

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут міжнародних економічних відносин

ім. Б.Д. Гаврилишина

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

на тему:

Вплив глобалізації на національну економіку: позитивні і негативні аспекти
(макро)

Студента 2 курсу групи МЕНМФ -21

Мостіпаки Ярослава Анатолійовича

Керівник к.е.н., доцент Новак Ю.Р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка:ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль – 2016

Зміст

Вступ.....	3
1. Сутність глобалізації	5
2. Позитивні аспекти впливу глобалізації на національну економіку.....	7
3. Негативні аспекти впливу глобалізації на національну економіку	11
4.Можливості Україн в умовах глобалізації	16
Висновки	21
Список використаних джерел.....	22

Вступ

Ще декілька років тому таке поняття як глобалізація використовували і обговорювали лише в дуже вузькому колі спеціалістів але вже сьогодні майже всі, навіть самі ліниві обговорюють позитивні і негативні аспекти глобалізації національної економіки. І вже зараз проблема глобалізації знаходиться в центрі уваги аналітиків всього світу.

Це корінне історичне зрушення в суспільній свідомості і поведінці, звичайно ж, зовсім не є результатом діяльності ЗМІ, хоча не слід принижувати їх роль у формуванні інформаційного поля навколо процесів глобалізації. Зазначений зсув, безсумнівно, пов'язаний з самим характером сучасної глобалізації, з її темпами і формами, глибоко зачіпають життєві інтереси всіх людей, усіх народів і держав, всієї світової цивілізації.

Процес глобалізації настільки суперечливий, подвійний, а часто і навіть агресивний, що вже викликав масові антиглобальні рухи. Думки дослідників розділилися: одні вважають, що глобалізація це засіб для подальшого прогресу економіки, а інші вбачають в ній загрозу. Глобалізація являє собою процес, в рамках якого збільшується число міжнародних угод і між структурами національного виробництва та фінансів встановлюється взаємозалежність. В результаті цього відбувається новий міжнародний поділ праці, при якому створення національних багатств значною мірою залежить від економічних суб'єктів інших країн.

Широкий розмах і спрямованість глобалізації, прогнозування її найближчих і віддалених наслідків, природно відбилися і на Україні. Отже, проблема дійсно актуальна.

Метою курсової роботи є розгляд самого поняття “глобалізація” та її роль у формуванні сучасної світової економіки, дослідження позитивного і негативного впливу глобалізації на розвиток національної економіки. Також визначення впливу глобалізації на економічну сферу України, розкривши

місце нашої країни на світовій арені, основні стратегії України на шляху до глобалізації, а також альтернативи економічного розвитку України.

Об'єктом дослідження стали сучасні світогосподарські зв'язки та процеси, які сьогодні відбуваються в світовій економіці у зв'язку з активізацією процесів глобалізації.

Предметом курсової роботи виступає вплив глобалізації на національну економіку країни.

У ході роботи слід виконати ряд завдань:

1. Визначити сутність глобалізації;
2. Визначити позитивні і негативні аспекти глобалізації національної економіки;
3. Визначити можливості України в умовах глобалізації національної економіки.

1. Сутність глобалізації

Сучасний світ надзвичайно складний і динамічний. Посилення процесу глобалізації значно в плинуло на економічні, політичні, соціальні, культурні, правові фактори, покращило їхню взаємодію. З часом це все може перерости до повної планетарної інтеграції, тобто до об'єднання багатьох держав, народів, націй та культур в одну єдину державу. Не можна дати чітке і загальне визначення поняттю глобалізації тому, що вони дуже схожі, а бо ж доповнюють один одного. Крім того, не варто забувати, що глобалізація є історичним процесом і розвивається протягом сторіч.

Вперше термін "глобалізація" вжив у 1983 році американський економіст Теодор Левітт у своїй статті "Harvard Business Review". Саме так він охарактеризував процес злиття ринків окремих продуктів, що виробляються транснаціональними компаніями (ТНК).

По Нілу Робертсону глобалізація - це процес зростання різних факторів міжнародного значення, таких як економічні та політичні зв'язки, культурний та інформаційний обмін, на соціальну дійсність окремих країн. Мадді Вотерс зазначає, що глобалізація - це проце, який повністю скасовує вплив географії на соціальне та культурне структурування.

По суті, під терміном "глобалізація" розуміється взаємозв'язок процесів інтернаціоналізації економіки, розвитку єдиної системи світового зв'язку, зміни й ослаблення функцій національної держави, активізація діяльності транснаціональних недержавних утворень.

Під глобалізацією можна розуміти перетворення світового простору в єдину зону, де вільно переміщаються капітали, товари і послуги, вільно поширюються ідеї і пересуваються їхні розробники, стимулюючи тим самим розвиток сучасних інститутів, удосконалюючи механізми їх взаємодії.

Глобалізація впливає на економіку всіх країн, і цей вплив носить комплексний характер. Він впливає на виробництво товарів і послуг,

використання робочої сили, інвестиції у фізичний і людський капітал та їх переходу з однієї країни в іншу. Все це позначається на ефективності виробництва, продуктивності і конкурентноздатності.

Країни, які не хочуть або не можуть "вписатися" в основні світові тенденції, знаходяться в ізоляції. Їхні ініціативи ігноруються, також кількість конкуруючих секторів економіки поступово знижується, і згодом ці країни припинять участь у світовому поділі праці, в наслідок чого виникає бідність та відсутність перспектив.

Основними ознаками глобалізації національної економіки є:

- розширення та лібералізації торгівлі;
- інтернаціоналізація кругообороту капіталу та усунення бар'єрів на шляху його руху;
- глибокі зміни у фінансовій сфері, що більше, ніж інші форми співробітництва відчували наслідки електронної революції;
- розвиток діяльності транснаціональних корпорацій та їх зростаюча експансія;
- переважна орієнтація на попит на світовому ринку;
- створення міжнародних фінансових інститутів.

Отже, глобалізація - це утворення міжнародного правового та культурно-інформаційної зони, інфраструктури міжрегіональних, у тому числі інформаційних обмінів.

2. Позитивні аспекти впливу глобалізації на національну економіку

Важко переоцінити позитивне значення глобалізації: можливості людства постійно збільшуються, більш повно враховуються всі сторони його життєдіяльності, створюються умови для гармонізації. Глобалізація національної економіки створює серйозну основу для вирішення загальних проблем людства.

Серед позитивних аспектів глобалізації національної економіки можна виділити такі:

1. Один з найголовніших позитивних ефектів глобалізації, на мою думку—є конкуренція. Виробники змушені поліпшувати якість товарів із-за постійної конкуренції. Звідси якісне обслуговування клієнтів та підходи до виробництва, призвели до поліпшеній якості продуктів і послуг. Тому що внутрішні компанії завжди прагнуть перемогти іноземне виробництво, отже щоб цього досягти слід постійно піднімати свої стандарти та рівні потреб споживачів. Крім того, коли світовий бренд входить в нову країну, намагається показати себе з найкращого боку. Це створює конкуренцію на ринку і ситуації з природним відбором. Глобалізація, посилюючи конкуренцію, стимулює подальший розвиток нових технологій та поширення їх серед країн. В її умовах темпи зростання прямих інвестицій трохи перевершують темпи зростання світової торгівлі, що є важливим чинником у поширенні промислових технологій. Переваги глобалізації визначаються тими економічними вигодами, які отримуються від використання передового науково-технічного, технологічного та кваліфікаційного рівня провідних у відповідних областях зарубіжних країн в інших країнах, в цих випадках впровадження нових рішень відбувається в короткі терміни і при відносно менших витратах.

2. Зайнятість - це один з позитивних і негативних ефектів глобалізації, залежно від рівня розвитку країни. У країнах, що розвиваються, часто є брак капіталу, який перешкоджає зростанню внутрішніх компаній і отже,

зайнятості. У таких випадках, із-за глобальної природи фірм, люди розвиваються, також можуть отримати вигідні можливості працевлаштування. Але розвинені країни втратили робочі місця з-за цього руху робочих місць з країн, що розвиваються, і це підвищення, сильно відчули люди в Першому Світі.

3. Якщо взяти приклад Індії, то можна стверджувати, що одним з найбільш видимих позитивних аспектів глобалізації є потік іноземного капіталу. Безпосередньо багато компаній вклали свій капітал в Індію, або коростувалися стартовими виробничими одиницями в Індії. Індійські компанії, які добре відомі, і в Індії, й поза її межами, приваблюють багато іноземних інвесторів, і таким чином запас іноземної валюти, доступної в Індії, збільшується. Треба відзначити що цей аспект глобалізації позитивний не тільки в Індії, але і наприклад в США та інших розвинених країнах, оскільки країни, що розвиваються дають їм хороше інвестиційне судження. Глобалізація зменшила почуття ізоляції, яка гостро відчувалася в країнах, що розвиваються, і відкрила багатьом з них доступ до знань та інформації. Також зменшилась бідність через прямі іноземні інвестиції в наслідок яких створювалися нові робочі місця та збільшувалися доходи. Прискорилася соціальна перетворення і зміцнів середній клас, до цього призвело зростання торгівлі та іноземних інвестицій

Глобалізація призводить до підвищення продуктивності праці в результаті раціоналізації виробництва на глобальному рівні та поширення передових технологій, а також конкурентного тиску на користь безперервного впровадження інновацій у світовому масштабі. Оскільки інвестори можуть використовувати ширший фінансовий інструментарій на більшій кількості ринків то це дасть країнам можливість мобілізувати значно більший обсяг фінансових ресурсів.

4. Обговорюючи позитивні аспекти глобалізації не можна не врахувати вплив зовнішньої торгівлі на економіку. Порівняльна перевага завжди була

важливим чинником навіть у колишні часи. У той час як торгівля сталася в часи ранніх держав, її зберегли із-за глобалізації. Раніше, люди повинні були звернутися до несправедливих засобів і руйнування(знищення) королівств і країн, щоб отримати те, що вони хотіли. Сьогодні, це зроблено більш гуманним способом, з взаємовигідним співробітництвом. Глобалізація сприяє поглибленню спеціалізації і міжнародного поділу праці. В її умовах підвищується середній рівень життя і розширюються життєві перспективи в наслідок ефективнішого розподілу засобів і ресурсів. Важливою перевагою глобалізаційних процесів є економія на масштабах виробництва, що потенційно може призвести до скорочення витрат та зниження цін, а отже, до стійкого економічного зростання. Переваги глобалізації пов'язані також із виграшем від вільної торгівлі на взаємовигідній основі, що задовольняє всі сторони.

5. Передбачається, що всі нововведення входять в країни, що розвиваються через глобалізацію. Без глобалізації, знання нових винаходів, ліки та інші блага залишилися б замкненими в країнах, які придумали їх, і ніхто більше не зміг отримати з цього вигоду. Але так у світі політичні зв'язки є покращеними, тобто потік інформації рухається в обидві сторони. І цей пункт- розповсюдження ноу-хау, може бути розширеним, щоб включати економічне і політичне знання, яке також поширилося всюди. Найочевидніший приклад поширення знання - те, що Західний світ сьогодні усвідомлює вигоду Давньоіндійської медицини і Йоги, в той час як Західні антибіотики затоплюють індійські ринки, поліпшують якість життя і довговічність людей.

6. Один з найбільш сильних позитивних ефектів глобалізації є розповсюдженням освіти. Сьогодні, ми можемо рушити в пошук найкращих освітніх засобів у світі без будь-якої перешкоди. Людина, яка живе, наприклад в США, може навіть піти в інший континент для нового досвіду і деяких курсів, які, можливо, йому просто не подобаються в рідній країні. Якщо

людині цікаво, можна навіть отримати спеціалізацію в предметах, в іншій країні і поширювати знання в рідній. Хороший приклад того є те, як американські менеджери пішли в Японію, щоб вивчити кращі методи в області масового виробництва і включили знання у свої власні виробничі відділення. Глобалізація очевидно збільшує щільність потоку інформації і дає шанс різним культурам вирватися за межі своєї етнічної або національної обмеженості. Нові комунікаційні та інформаційні технології сприяли швидкому поширенню інформації в багатьох областях науки.

7. У ці дні через міжнародних судів, злочинці більше не можуть попросити політичного притулку в іншій країні. Через глобалізацію, є також розуміння між управліннями безпеки і поліцією двох або більше різних країн, які об'єднуються, щоб приборкати глобальний тероризм. Отже, тепер можливо зловити злочинців незалежно від якої країни вони хочуть ховатися. Це – безсумнівно один з найбільш великих позитивних ефектів глобалізації в суспільстві. Такі питання, як права людини і громадська відповідальність вийшли на передній план. Тепер, захист прав жінок відведено одне з основних місць, проблемам, з якими стикаються багато з них, приділяється особлива увага.

У цілому, нині переваги глобалізації дозволяють покращити своє становище всім партнерам, які отримують можливість, збільшивши виробництво, підвищити рівень заробітної плати, життєві стандарти. Кінцевим результатом глобалізації має стати загальне підвищення добробуту у світі.

3. Негативні аспекти впливу глобалізації на національну економіку

Більшість науковців стверджують що глобалізація національної економіки – це досить суперечливий процес. З одного боку, глобалізація сприяє економічному і соціальному прогресу людства та підвищенню ефективності світового господарства. З іншого боку прояви глобалізації утискають інтереси країн, які не входять у “клуб держав золотого мільярда”. Сьогоднішній (неоліберальній) моделі глобалізації національної економіки притаманний ряд негативних моментів. Данна модель характеризується гострими колізіями і конфліктами між різними учасниками світогосподарських та інших міжнародних відносин.

Глобалізація не виправдала багатьох надій. Перш за все вона мала подолати розкол світу на дві протилежні системи і саме це робило глобалізацію дійсно глобальним феноменом.

До негативних і суперечливих аспектів глобалізації національної економіки можна віднести такі:

1. Глобалізація створила сприятливе середовище для розвитку транскордонної злочинності. З'явилася проблема міжнародної міграції та торгівлі людьми, зросла загроза міжнародного тероризму. Глобалізація товарних ринків призвела до торгівлі зброєю і наркотиками, оборот яких в світовій торгівлі складає близько 8%.

2. Глобалізація не тільки сприяє швидкому перенесенню економічних збоїв і фінансових криз з одних регіонів в інші, а й в поєднанні деяких негативних факторів, додає їм глобального характеру і особливо це відноситься до міграції короткострокових спекулятивних капіталів на фінансових ринках. Негативно на це впливає мережа Інтернет, а саме електронізація обміну цінними паперами через неї, хоча телекомунікаційна революція сприяла “зчепленню” світового господарства та його прогресу. Інтернет створює певні стереотипи в поведінці світових брокерів та стандартизує їх поведінку в різних фінансових центрах. Взаємозалежність національних економік на світовому

рівні може призвести до дестабілізації фінансової сфери, потенційної регіональної або глобальної нестабільності.

Слабо розвинені країни, які відносяться до так званої світової периферії, найбільш болюче відчують наслідки глобалізації. Так, фінансова криза в Україні, що почалася в 2008 р. обумовлена фінансовою кризою в США.

3. Процес глобалізація значно знижує економічний суверенітет як атрибут влади національних держав та потенціал економічного регулювання відповідних національних урядів, що виявляються залежними від своїх та іноземних транснаціональних компаній. Незалежно від правлячих еліт у своїй країні, сучасні ТНК функціонують як автономні суб'єкти і самі визначають тактику своєї світогосподарської поведінки. Цей процес суперечить принципам побудови демократичної держави. Він менш чітко проглядається в країнах “золотого мільярда”, а в слабо розвинені країни сприймають його дуже болюче. Чим більш очевидним є даний процес тим слабша та чи інша держава в економічних і військово-економічних відносинах. Іншими слова, між національним суверенітетом (особливо в галузі економіки) багатьох держав і глобалізацією склалося досить гостре протиріччя.

В умовах глобалізації економіки держава не може так само ефективно, як раніше, використовувати традиційний інструментарій макроекономічного регулювання, такі як: імпорتنі бар'єри, експортні субсидії, курс національної валюти і ставка рефінансування Центрального банку.

При необхідності транснаціональні компанії і транснаціональні банки протиставляють подібним заходам свій потужний економічний потенціал і розгалужений механізм лобіювання своїх інтересів. Це часто зводить нанівець ефект очікуваний державою і нерідко навіть завдає шкоди державі.

4. Прозорість кордонів та економічна взаємозалежність призводять до того, що державним структурам стає складніше контролювати політичні, економічні, соціальні процеси всередині країн. Державам все важче протистояти можливим фінансовим кризам, інформаційному тероризму.

Не виникло ніяких міжнародних або наднаціональних механізмів, які б заповнили прогалину, який утворився в наслідок глобалізації. Винятком може бути хіба що Європейський Союз, особливо Єврозона (Європейська валютна система), яка покриває далеко не весь простір на якому розгорнулася і продовжує розвиватися глобалізація економіки. При цьому Європейський Союз сам опинився в стані важкої економічної кризи коли в 2004-2007 роках, коли було прийнято рішення про розширення кількості членів ЄС з 15 до 27. Це викликало багаторічні депресійні явища у інтеграційному блоці.

5. Виникли протиріччя між сьогодишньою моделлю глобалізації і глобалізацією національної економіки як об'єктивним процесом з його переважно позитивними ефектами. Недоліком є те що сучасна ліберальна модель глобалізації економіки націлена на отримання вигод для країн "золотого мільярда", на чолі яких знаходиться США і майже не враховує інтереси менш розвинутих країн. Саме тому в багатьох країнах, в тому числі і в Україні, виникають рухи "антиглобалістів". Вони є принципіальними противниками глобалізації але не відкидають глобалізацію, як таку, а лише антисоціальну спрямованість, яка притаманна нинішній моделі глобалізації і намагаються знайти нову модель у вигляді тієї чи іншої парадигми.

Одним з таких найбільш активних рухів є Світовий соціальний форум, який виник на межі двох століть. Він бачить таку парадигму у додані світу більш демократичного та егалітарного характеру.

6. Нерівномірність глобалізації, яка фактично призводить до розшарювання населення на тих, хто може користуватися плодами глобалізації і на тих, хто для кого вони недоступні. Виникають центри, де

зосереджуються інтелектуальні сили і куди притягається фінансовий капітал і як протипагу їм, складаються криміналізованні області з низьким рівнем освіти і життя. Також виникає нерівномірність розподілу переваг від глобалізації в окремих галузях національної економіки;

Так, чи інакше, у країн, що розвиваються та з перехідною економікою виникають труднощі пристосування до викликів глобалізації через відсутність коштів, якими володіють промислово розвинені країни, невідповідність економічних, правових, адміністративних систем і механізмів. Саме тому країни з перехідною економікою змушені приймати правила гри, які встановлюють більш сильні учасники світового господарства. Бідні країни витісняються на узбіччя світового господарства, в них зростає безробіття та відбувається зубожіння населення. Це спричинено розривом у рівні добробуту багатих і бідних країн.

З цього прикладу видно, що глобалізація, в тому вигляді, в якому вона розгорталася в минулі роки, не тільки не вирішила, а й навпаки, загострила проблеми, які заважають справжній інтеграції цих країн до системи світогосподарських зв'язків і задовільного вирішення проблеми бідності та відсталості. Про глибину цих проблем свідчить той факт що з більш ніж 7 млрд. жителів Землі лише 0,5 млрд, живуть в достатку, а решта відчуває проблему бідності або навіть жахливу убогість.

7. Сказане про глобальний розподіл доходів ще в більшій мірі відноситься і до проблематики науково-технологічної глобалізації. Її плоди використовуються всім людством, проте в першу чергу вони служать інтересам країн “золотого мільярда” і транснаціональних компаній. Але лише 15% населення, які зосереджені в цих країнах, забезпечують майже всі світові іновації. І тільки 1/2 решта частини здатна використовувати наявні технології, тоді як 1/3 не здатна ні створювати власні іновації, ні використовувати іноземні. В такому становищі перебувають в основному країни, які

відносяться ООН до категорії бідних. Як відомо, їх близько 50 і майже всі розташовані в Африці.

Через те, що баланс позитивних і негативних наслідків глобалізації постійно змінюється, неможливо визначити чи несе вона нові можливості чи загрозу. Але потрібно розуміти, що глобалізація – це неминуче явище, яке невдасться ні пригальмувати, ні зупинити тому, що це є головною вимогою сучасного суспільства та науково-технічного прогресу. Для того, щоб країни змогли адаптуватися до нових умов і скористатися шансами які їм надає глобалізація національної економіки, вони повинні адекватно реагувати на глобалізаційні процеси.

Отже, глобалізація призводить до наростання взаємозалежності, до розширення і збільшення інтенсивності економічних, культурних, фінансових зв'язків в усьому світі. Однак ці процеси відбуваються нерівномірно, не завжди в інтересах окремих держав або регіонів.

4.Можливості Україн в умовах глобалізації

Україна розпочала свій шлях до глобалізації зовсім недавно, в кінці ХХ століття. Сьогодні вона лише робить перші кроки на шляху до глобалізації. Незважаючи на те, що Україна має досить вигідне географічне положення, знаходиться майже у центрі Європи, межує з швидко прогресуючими державами і володіє ресурсами, вона всеодно значно відстала у розвитку від своїх сусідів. Але все ж таки наша країна прагне до отримання додаткового імпульсу економічного зростання, збільшення рівня конкурентно-спроможності національної економіки. Для цього їй потрібно увійти до складу глобальних світових господарських зв'язків.

Одним із найголовніших завдань для України є вступ в Європейський Союз і налагодження ефективних зв'язків з країнами - членами. Вступ України в Європейський Союз повністю змінить економіку країни, дозволить вийти на європейський ринок зі своєю продукцією.

Також ще Україна тісно співпрацює з країнами СНД та державами Азіатського – Тихоокеанського регіону (АТР). Взаємо відносини України з країнами СНД побудовані на базі двохсторонніх торгівельно-економічних відносин. Але в даний час наша країна все більше орієнтується на країни Заходу, це перш за все пов'язано із можливістю отримання іноземних інвестицій, передачі новітніх технологій, досвіду управління. На Сході ж такі можливості перед Україною не відкриваються.

Щоб досягнути прогресу у світовій економіці, у період глобалізації, багато країн об'єднуються для обміну знаннями і технологіями. Але якщо в уряді буде відсутня сформована система проведення політики вільної торгівлі, то це може призвести до серйозних економічних втрат, застою в економіці, ідеградації. На думку багатьох спеціалістів науково –технічний прогрес і система іновацій дають Україні велику перевагу у конкурентній боротьбі. Для того, щоб Україна змогла реалізувати свої стратегічні інтереси та забезпечити

довгострокову стабільність їй потрібно задіювати свій потенціал і всі пов'язані з ним переваги.

Зараз Україна знаходиться в досить не однозначній ситуації. З одного боку не можна достименно стверджувати що самий блок ЄС готовий взяти такий великий за обсягом ринок. Проте, з іншого боку, Україна за своїми економічними характеристиками ще не зовсім відповідає критеріям інтегрованого економічного простору. Неозброєним оком помітно, що наша країна не в змозі сформувати ефективний міжрегіональний або транснаціональний зв'язок. Лише деякі регіони отримують належну підтримку і показують позитивну динаміку розвитку. Якщо брати до уваги міждержавні договори, то вони, скрізь за все, є політичною ініціативою уряду і не мають державної підтримки. Якщо Україна все ж таки ввійде до складу Європейського Союзу то наслідки такої інтеграції можуть бути дуже неоднозначними.

Також на економіці України, на її методах управління зовнішньоекономічними зв'язками значно і на характері взаємодії зі світовим співтовариством позначився вступ до Світової організації торгівлі (СОТ), до якої входять 145 країн і на чію частку припадає майже 99% всієї світової торгівлі. Варто очікувати, що вже зовсім скоро будуть створенні нові якісні системи митних зборів, митного оформлення багажу, стандартів і сертифікації, ліцензування імпорту та експорту, визначення виробництва товарів і т. п.

У секторах економіки України проявляється нерівномірність в структурі первинних доходів, що в свою чергу призводить до погіршення рівня життя і деформації соціально-економічного розвитку і саме це є головною перешкодою на шляху до інтеграції. Найголовнішим завданням на шляху до економічного розвитку України є ліквідація цих диспропорцій. Україна на світовому ринку посідає дуже слабкі позиції і через те що вона виступає переважно як імпортер і має від'ємне сальдо в ній збільшується дефіцит в торгівлі послугами, потужні

іноземні компанії витісняють слабкі вітчизняні, держава втрачає контроль за станом ринку товарів і послуг. Україна повинна дотримуватися вимог і виконувати всі умови партнерства, яке передбачає відповідність короткострокових і середньострокових пріоритетів економічного розвитку країн визначеним у Європі глобальним стратегічним цілям створення спільного ринку. Лібералізація передбачає спрощення доступу іноземних компаній на ринки страхових та банківських послуг, зняття обмежень на ринку зв'язку пошти і внаслідок цього може послужити розвитком інвестиційного співробітництва з іншими країнами.

Фундаментом для інтеграції України в Європу та можливість для подальшого прискорення глобалізаційних процесів можуть стати успіхи України пов'язанні із членством в СОТ. Саме ці процеси виначають стратегію України щодо економічного розвитку на найближчий час. Крім того членство в СОТ позитивно впливає на сферу послуг та на основні галузі народного господарства, продукція яких користується підвищеним попитом.

Хімічна галузь, транспортні послуги (особливо трубопровідні), а також виробництво недорогоціних металів стали найбільш конкурентноспроможними за останні десятиліття.

Для України є дуже важливим прискорення свого іноваційного розвитку тому їй потрібно зміцнити високотехнологічні моделі конкурентноспроможності. Саме тому відкрита економіка сприятиме досягненню вітчизняними виробниками світового рівня і розширення своєї участі в міжнародному поділі праці. До таких перспективних галузей, які могли б заявити про світовий експорт на світовій арені можемо віднести суднобудування, авіакосмічну промисловість, виробництво електронної та електротехнічної промисловості.

Але відкритість економіки повинна бути лише частковою тому що структурне перетворення в Україні ще не завершено і це призводить до

низького рівня конкурентноспроможності що закріплює за Україною орієнтацію на сировину.

Також Україні потрібно звернути увагу на розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, таких як структура зовнішньої торгівлі, обсяг іноземних інвестицій в національну економіку участь у міжнародних інтеграційних процесах. Якщо взяти до уваги міжнародну торгівлю, то незважаючи на те, що Україна торгує з багатьма країнами, вона має негативні тенденції. Внаслідок зниження темпів економічного зростання та відсутності конкурентноспроможності товарів, швидко збільшується дефіцит торгового балансу, імпорт значно перевищує експорт. Незважаючи на те, що Україна поступово долає такі негативні тенденції все ж таки структура зовнішньої торгівлі нашої торгівлі залишається неефективною. Найбільшу частку експорту становить продукція хімічної і харчової промисловості та металургійного комплексу. Незначну частку складає техніка, обладнання, ліцензії та технології.

На даному етапі розвитку, Україні необхідно диверсифікувати зовнішньоекономічну діяльність, збільшити асортимент товарів, які експортуються, збільшити частки високотехнологічної продукції. А також пошук нових регіонів збуту, зниження залежності від іноземних енергоносіїв, створення виробництва на заміну імпорту

Невідомою частиною глобалізації економіки України є участь у міжнародних потоках капіталу. Інвестиційний клімат в Україні несприятливий, в основному через недостатню надійність законодавчої бази, низьку рентабельність галузей і підприємств танизький попит. Тому транснаціональні корпорації хочуть просто закріпитися на ринку, а не чекають швидкого прибутку. В основному Україна - об'єкт інвестування. Найбільше в Україну інвестують США, Росія, Англія, Голландія, Німеччина. В першу чергу інвестиції спрямовуються в лугку та харчову промисловості, фінансовий сектор та торгівлю.

В Україні відтік капіталу носить дійсно масштабний характер і завдає шкоди. Але якщо зменшити податкові ставки, легалізувати тіньову економіку і дебіюрократизувати регулювання економіки то можливо вдасться поліпшити ситуацію.

Висновки

Глобалізація відкриває перед людством нові можливості та перспективи розвитку. Провідну роль у цьому процесі відіграють міжнародні об'єднання, такі як ЄС, міжнародні організації, такі як Світовий банк, МВФ, транснаціональні корпорації, банки та інші організації.

Глобалізація національної економіки – це різке збільшення потоків товарів, інвестицій, товарів, обмін ідеями та інформацією і також розширення географії їх поштрення.

На даний момент, існує гостра необхідність включення України в систему глобального світового співтовариства, у господарську систему його зв'язків, але враховуючи збереження державного суверенітету та власної ідентичності, збільшення рівня конкурентоспроможності, економічної безпеки. Україні потрібні радикальні організаційно-економічні, техніко-технологічні та структурні зміни. Необхідно підвищувати конкурентоспроможність та ефективність виробництва підприємств. А також, слід зазначити, що національна буржуазія, зацікавлена не в поглинанні транснаціональними корпораціями, фінансовими і банківськими імперіями, як це відбулося в Польщі, а в розвитку національного економічного потенціалу та реалізації інтересів. Шлях до глобалізації лежить через зміну моделі економіки, але консенсусу з цього питання в Україні ще не досягли.

Рівень реструктуризації економіки України поки що дуже невисокий, і уповільнені темпи реформ не дозволяють їй цілеспрямовано й ефективно брати участь у процесах глобалізації, хоча побічно ці процеси зачіпають життя кожного в Україні, незалежно від його бажання.

Список використаних джерел

1. Азроянц Е. А. Глобалізація: Катастрофа чи шлях до розвитку? Сучасні тенденції світового розвитку і політичні амбіції. М.: Видавничий дім «Новий вік», 2002. – 416 с.
2. Андрійчук В. Глобалізація, інтеграція та економічна безпека України/ В. Андрійчук // Політика і час. - 2003. - № 9. - С. 61-70
3. Антикризове управління: підручник під ред. проф. Е.М. Короткова, - М.: Инфра-М., 2006. - 620С.
4. Бук Т. Політична глобалізація // Наша газета+. - 2004. - 6 лютого.
5. Бех М. С. Розвиток України в умовах глобалізації, 2014 – 216 с.
6. В. Ворошило // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції - 2012, 40-45с.
7. В.Мунтіян Світ фінансів - 2012, 28-35 с.
8. В. Онищенко // Економічна теорія. Підручник, 2014 32-43 с.
9. Паньков В.С. Еволюція міжнародних економічних відносин: спроба прогнозу до 2017 року // Безпека Євразії
10. С. Упертий. Економічні аспекти глобалізації.
11. Ярмиш Г. Від протистояння до співробітництва: Парадокси глобалізації крізь призму безпеки // Політика і час. - 2006. - № 11. - С. 17-21
12. <http://buklib.net/books/35845/>
13. http://eworks.com.ua/work/545_Globalizaciya_ta_ii_vpliv_na_sychasni_mijnarodni_vidnosini.html
14. [http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2007/1\(102_2\)/9_Semyginivska.pdf](http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2007/1(102_2)/9_Semyginivska.pdf)